

Krutynia - miejsce startu

Opis pobrany ze strony www.splywy.pl AS-TOUR

Uwaga - start spływu Krutynią z miejscowości Zyndaki możliwy przy wysokim stanie wody.

0,0 km

Kajaki wodujemy w miejscowości Zyndaki, na północnym brzegu niewielkiego jeziora Zyndackiego, docieramy tam kierując się drogą biegnącą z Sorkwit. Jeziorem płyniemy na południe trzymając się prawego brzegu. Po osiągnięciu krańca jeziora wpływamy w niewielką strugę o dł. ok. 1,3 km

1,1 km

Po przepłynięciu pod mostkiem drogowym wpływamy do zwężonej, pn. części jez. Gielądzkiego (4,76 km², dł. ok. 6,9 km, szer. do 1,7 km, maks. gł. 27m, 133 m n.p.m.).

1,4 km

Jezioro posiada dobrze rozwinięte brzegi z zatokami i półwyspami oraz urozmaicone pagórkami otoczenie. Na środku duża wyspa Ostrów Wielki oraz kilka mniejszych z miejscami gniazdowania kormoranów. Wschodni (lewy) brzeg jest w większości zalesiony. Na prawym brzegu, około połowy jeziora nad zatoką, znajduje się wieś Pustniki ze znajdującym się na pn. jez. Pustnik Mały (pow. 33ha) oddzielonym od jeziora Gielądzkiego wąskim pasem lądu. Na prawym brzegu końcowego zwężenia jeziora wieś Gielant. Płynąc przy prawym brzegu jeziora dopływamy do jego końca, z którego pod mostem kolejowym i drogowym wypływa wąska i płytka struga do jez. Lampackiego (pow. 1,99 km², dł. 3,4 km szerokość do 1 km, maks. gł. 38,5 m).

9,0 km

Po lewej stronie wieś Sorkwity - miejscowość turystyczno-lotniskowa, siedziba urzędu gminy, poczta ośrodek zdrowia, sklepy spożywcze, stacja wodna PTTK.

10,5 km

Po wpłynięciu na jez. Lampackie kierując się kajakami w lewo docieramy do stacji wodnej PTTK w Sorkwity. Od 1379 r. Sorkwity były własnością różnych rodów niemieckich, a także polskich (1750-1804 -ród Bronikowskich). Od 1804 r. w rękach rodu von Mirbach, a od 1921 roku Poleske. W parku nad jez. Lampackim warto zwiedzić pałac neogotycki z lat 1850 -1856, wybudowany przez rodzinę von Mirbachów. Naprzeciwko pomostu stacji Wodnej PTTK, na prawym brzegu, zalesiony półwysp z grodziskiem. Są tam resztki zdewastowanego cmentarza rodziny von Mirbachów. W południowej części jeziora zalesiona wyspa.

12,3 km

Po lewej zarośnięty trzciną przesmyk do jez. Lampasz (pow. 0,76 km², dł. ok. 4 km, szer. do 0,4 km, głęb. 23 m, 133 m n.p.m.). Ciągnie się ono na pd.- wsch. zwężając się rynną o wysokich, w znacznej części zalesionych brzegach. Na lewym brzegu, w najszerszej części jeziora, wieś Jędrychowo.

17,0 km

Z końca jeziora wypływ płytkiego odcinka Krutyni o lokalnej nazwie Sobiepanka. Dno żwirowo-piaszczyste i kamieniste; gałęzie, powalone drzewa, głazy. Przy niskim stanie wody konieczność holowania kajaka na długości 1 km. Rzeka płynie wśród olch. 200 m od wypływu rzeki mostek, po prawej bar oraz prywatne pole namiotowe.

18,5 km

Ujście Sobiepanki do jez. Kujno (pow. 0,3 km², maks. gł. 5,5 m, dł. 1,5 km, szer. do 320 m), malowniczego o leśno-pagórkowatych brzegach. Na lewym brzegu wieś Grabowo, założona w 1588 r. W roku 1807 kwaterowały tu oddziały gen. J.H.Dąbrowskiego. Kościół gotycki z końca XVI w., przebudowany w latach 1680-1732. Przystanek PKS, poczta, ośrodek zdrowia, sklepy.

20,0 km

Z końca jeziora wypływ Grabówki - dalszego odcinka szlaku Krutynia o niskich brzegach porośniętych trzciną i pałką wodną.

21,0 km

Most drogowy na trasie Szczytno-Mrągowo. Po prawej stronie wieś Borowe (przystanek PKS)

21,5 km

Ujście Grabówki do jez. Dłużec (pow. 1,23 km², dł. 3,1 km, szer. do 0,8 km, maks. gł. 20 m, 131 m n.p.m. Płyniemy wzdłuż lewego brzegu, na którym wieś Dłużec.(sklep, przystanek PKS)

25,1 km

Przy końcu jeziora znajduje się niezbyt długi (ok. 500 m), trudny do odnalezienia odpływ do jez. Białego (pow. 3,59 km², dł. 5 km., szer. do 1,5 km, maks. gł. 31 m, 131 m n.p.m.). Po drodze mijamy most drogowy. Jezioro Białe posiada rozwiniętą linię brzegową ,zatoki, półwyspy, w pn. części cztery zalesione wyspy (miejsce gniazdowania żurawi, których koncertów możemy wysłuchiwać rano i wieczorem); na największej z wysp doskonałe miejsce biwakowe.

27,1 km

Na prawym brzegu stacja wodna PTTK Bieńki, pole biwakowe, domki kempingowe. Płyniemy wzdłuż prawego brzegu do odległego o 1 km wypływu rzeki Dąbrówki. Rzeka płynie powoli pośród lasów, tworząc zakola i rozlewiska. Woda głęboka.

28,3 km

Most drogowy

28,9 km

Wpływamy na śródlądne, odludne jez. Gant (pow. 0,77 km², dł. 2,7 km, szer. do 400 m, maks. gł. 26 m, 131 m n.p.m.).

31,6 km

Po przepłynięciu wzdłuż jeziora, wpływamy na Babięcką Strugę.

32,5 km

Most drogowy.

33,0 km

Z prawej wpływ rzeki Babant (Tejsy). Kontynuacja trasy w lewo Babięcką Strugę.Zgodnie z regulaminem korzystania ze szlaku Krutynia obowiązuje zakaz spływów rzeką Babant.

36,2 km

Z biegiem Babięckiej Strugi docieramy do położonej na prawym zalesionym brzegu stacji wodnej PTTK w Babiętach (posiłki, pole namiotowe). Ok 1 km za stacją rozlewisko młyńskie, most drogowy i tama. Na obu brzegach wieś Babięta. Po przybiciu do lewego brzegu przed mostem przenosimy kajaki około 80 m. Na dalszym odcinku nurt rzeki szybszy, miejscami mielizny i kamienie. Przy niskim stanie wody należy zachować szczególną ostrożność.

40,2 km

Ujście Babięckiej Strugi do Północnej zatoki jeziora Żyzdrój Wielki (pow. 2,11 km² dł. 4,2 km., szer. do 0,8 km, gł. do 14 m), o wysokich brzegach, porośniętych lasem iglastym. Na prawym brzegu wieś Żyzdrojowa Wola, na lewym - Nowy Żyzdrój (ośrodki wczasowe, sklep, bar).

42,7 km

W połowie długości jeziora po prawej półwysp z piaszczystą plażą; dogodne miejsce na krótki wypoczynek. Na lewym brzegu przed następnym półwyspem pole biwakowe. Pośrodku jeziora zalesiona, piaszczysta wyspa (miejsce biwakowe).

44,3 km

Jezioro zwęża się. Po lewej stronie pole biwakowe. Poprzez wąski przesmyk wpływamy na jez. Żyzdrój Mały (pow. 0,51 km², 129 m n.p.m.). Z lewej duży półwysp, za nim dopływamy do nieczynnej śluzy Lalka. Kajaki przenosimy po prawej stronie ok. 80 m. Spływ kontynuujemy odcinkiem rzeki zwanym Spychowską Strugą. Brzegi bagniste, zarośnięte szuwarami (na bagnach siedlisko łabędzi i żurawi).

49,0 km

Lewy brzeg staje się suchszy, łąkowy. Nad rzeką duży pomost stacji wodnej PTTK w Spychowie. 1 km dalej wieś Spychowo (dawniej Pupy :-)) (we wsi sklep, ośrodek zdrowia, poczta, PKP, PKS). Za stacją wpływ rzeki do jez. Spychowskiego (pow. 0,5 km², 228 m n.p.m.). Wypływ dalszej części Krutyni niedaleko po lewej stronie.

50,0 km

Most drogowy na szosie Rozogi-Mrągowo. Pod mostem początek 30-metrowego bystrza (uwaga na kamienie przy niskim stanie wody!). Należy zachować ostrożność, najlepiej pokonywać bystrze w odstępach 15 - 20 metrów kajak za kajakiem i po wyjściu spod mostu ostro wiosłować, by nie ulec odwojowi.

52,0 km

Po prawej odpływ (ok. 0,5 km) do jez. Kierwik (pow. 0,6 km², dł. 1,5 km). Na lewym brzegu jeziora dogodne miejsce kąpieli i wypoczynku. Biwakowanie zabronione! W pobliskiej wsi Koczek domek zmarłego w 1996 r. reżysera Krzysztofa Kieślowskiego, który przyjeżdżał tu na wypoczynek.

55,5 km

Ujście Spychowskiej Strugi do jeziora Zdrużno (pow. 2,51 km² dł. 3 km., szer. do 1,5 km, gł. do 26 m, 126 m n.p.m.). Brzegi zalesione. Z lewej strony dwa półwyspy z dużymi zatokami oraz wieś Połom. Płyniemy wzdłuż prawego brzegu i po około 600 m wpływamy do lejkowatej zatoki, wiodącej do mostu drogowego we wsi Koczek. Za mostem jez. Uplik (pow. 0,61 km² dł. 2,6 km., szer. do 0,5 km, 125 m n.p.m.), perełka szlaku Krutyni o urokliwych, wysokich brzegach porośniętych lasem świerkowo-sosnowym oraz przebogatej florze i faunie wodnej. Na prawym brzegu środkowej części jeziora rezerwat ptaków Czapliśko Ławny Lasek o pow. 6,9 ha; miejsce gniazdowania czapli siwej.

59,5 km

Most drogowy na północnym krańcu jez. Uplik. Za mostem wpływamy na wielkie jez. Mokre (pow. 8,46 km², dł. ok. 7,7 km, szer. do 1,6 km, głęb. 51 m 125 m n.p.m.) Brzegi ma ono urozmaicone lasem o zróżnicowanym składzie gatunkowym. Na powierzchni pięć wysp (łącznie 5 ha) Wzdłuż prawego brzegu ok. 1 km do stacji w Zgonie. Nazwa miejscowości nie pochodzi od śmierci lecz od zganiania zwierzyny do wodopoju. Wieś letniskowa; sklep spożywczy, gospoda, liczne prywatne pensjonaty i punkty gastronomiczne. Przy drodze do Koczka i Spychowa w domu nr, 52 mieszkał i tworzył Igor Newerly, autor m.in powieści Leśne Morze, Żywe Wiązanie i Wzgórze

Błękitnego Snu. Od Zgonu płyniemy wzdłuż prawego brzegu.

62,0 km

Z prawej, na wprost drugiej wyspy rezerwat Królewska Sosna o pow 103,7 ha. Pomnikowe drzewa m. in Dąb Karola Małka, Królewska Sosna.

65,0 km

Na prawym brzegu cypel, za nim pole biwakowe. Po lewej na środku jeziora dwie duże zalesione wyspy. 500 m na wschód od jeziora rezerwat leśno-torfowiskowy "Zakręt" o pow. 105,8 ha. Las mieszany z zarastającymi jeziorkami, otoczonymi torfowiskiem wysokim z charakterystyczną roślinnością. Ok. 100-letnie sosny, miejscami 200-letnie dęby. Z rzadkich roślin runa: storczyk obuwik, lilia złotogłów.

68,0 km

Około 1 km przed krańcem jeziora kierujemy się w zatokę w prawo. Na końcu zatoki zastawka dzieląca jez. Mokre od Krutyńskiego. Przenoszenie kajaków około 25 m prawym brzegiem. Jez. Krutyńskie (pow. 0,55 km², dł. ok. 2 km, szer. do 0,5 km, głęb. 3 m, 125 m n.p.m.) leży w całości na terenie rezerwatu "Krutynia" (pow. 273 ha), który obejmuje także fragment biegu rzeki oraz otaczające ją lasy. Jezioro zwraca uwagę nienaruszoną formą brzegów, usianych zwalonymi, murszejącymi drzewami.

71,0 km

Początek najciekawszego i najbardziej malowniczego odcinka rzeki uznawanego przez niektórych za najładniejszy. Krutynia płynie tu wartkim nurtem, szerokim korytem; dno piaszczyste, brzegi wysokie, porośnięte mieszanym drzewostanem. Wiele piaszczystych wysepek. W sezonie letnim można tu spotkać łodzie "Gondolierów Krutyńskich ze Stowarzyszenia PERKUN" wożących turystów na wycieczki do jeziora Krutyńskiego i z powrotem.

73,0 km

Wieś Krutyń, założona około 1500 r jako osada myśliwska (zameczek wielkiego mistrza Krzyżaków). Od okresu międzywojennego znana miejscowość letniskowa. Prywatne pensjonaty, restauracje, bary, ośrodki wczasowe, stacja wodna PTTK. We wsi chałupy drewniane z końca XIX w. i pocz. XX w. Sezonowa poczta w zabytkowej stodole z XIX w. BAZA FIRMY AS -TOUR Krutyń 4

75,5 km

Wieś Krutyński Piecек. Most drogowy, a za nim młyn z początku XX wieku. Przenoszenie kajaków ok. 150m prawym brzegiem; za opłatą można skorzystać z wózków. Poniżej młyna początkowo nurt szybki, dno kamieniste, płycizny. Uwaga na głazy w korycie. Brzegi niskie, zarośnięte roślinnością wodną i szuwarami. Las mieszany, łąki.

78,5 km

Most drogowy, wieś Rosocha. Za mostem po prawej słynny Port Rosocha -polecamy smakowite placki.

82,0 km

Z prawej strony zarośnięte trzciną ujście krótkiej strugi łączącej Krutynię z jez. Duś (pow. 0,42 km², dł. ok. 0,8 km 118 m n.p.m.). Na wschodnim brzegu jeziora klasztor żeński starowierców (filiponów) w Wojnowie. Drewniane zabudowania pochodzą z 1847 r. Wewnątrz stare ikony i krzyże oraz cenny żyrandol. W 1996 r. żyły tu jeszcze dwie mniszki.

83,0 km

Drewniany most drogowy. Na prawym brzegu wieś Wojnowo. We wsi cerkiew drewniana zbudowana w latach 1922-27.

86,0 km

Duża wieś Ukta. Most drogowy na drodze Ruciane-Mrągowo; przed nim po prawej prywatne pole biwakowe - u Wajsa z sauną. W 1754 uruchomiono w Ukie hutę szkła; w 1832 przywędrowali tu z Rosji starowiercy, którzy założyli nową osadę. W okresie drugiej wojny światowej istniał tu obóz pracy. We wsi kościół neogotycki z 1845 roku.

87,0 km

Kilometr za mostem po prawej stronie stacja wodna PTTK Ukta z polem namiotowym. Od stacji aż do jez. Malinowskiego, Krutynia znajduje się na terenie rezerwatu krajobrazowo-leśnego im M. Wańkowicza oraz rezerwatu Pierwos. Unikalna flora i fauna; przewaga grądów (grab, lipa, dąb i klon), olsów (olsza czarna z domieszką brzozy omszonej) oraz borów mieszanych (sosna i świerk). W poszyciu wielosił głów, rosiczka okrągłolistna. W runie mech wodny (jedyne stanowisko na Pojezierzu Mazurskim) i mchy boralne. Z rzadkich ptaków: żuraw, zimorodek, łabędź niemy, orlik krzykliwy, czapla siwa.

93,0 km

Most drogowy, 300 m dalej stacja wodna PTTK Nowy Most. Pole biwakowe, domki kempingowe.

96,5 km

Jez. Gardyńskie (pow. 0,83 km², dł. ok. 1,3 km, szer. do 0,9 km, głęb. 11,5 m, 116 m n.p.m.) porośnięte na znacznej swojej powierzchni roślinnością wodną (grążele, grzybienie i osoka aloesowata) i przez to wyglądającego jak wodna łąka. Kontynuując spływ skręcamy w prawo i wąskim kanałem w błotnej powierzchni jeziora dopływamy do przesmyku wodnego, a nim do śródlęsnego jez. Malinowskiego (Malinówko). Dalej, trzymając się lewego brzegu, wpływamy na wąskie, zakręcające jez. Jerzewko

100,5 km

Jezioro przechodzi w ostatni odcinek szlaku Krutynia zwany Iznotą lub Czarną Rzeką.

101,0 km

Most drogowy we wsi Iznota.

101,7 km

Ujście Krutyni do zatoki jez. Beldany (pow. 9,44 km², dł. ok. 12,4 km, szer. do 1,5 km, głęb. 46 m, 116 m n.p.m.). Liczne, zalesione wyspy. Przez jezioro prowadzi szlak żeglugowy. Na północy jez. Beldany łączy się z jez. Mikołajskim i jez. ?niardwy. Na lewo od zatoki, do której uchodzi Krutynia, półwysep na którym znajduje się oryginalny hotel-pensjonat i kemping Mazurski Eden. Obiekt jest stylizowany na osadę staropruskiego plemienia Galindów. Płyniemy wzdłuż prawego brzegu na południe.

103,5 km

Na prawym brzegu za pierwszym półwyspem pole namiotowe Gąsior (stacja wodna PTTK w Kamieniu - obecnie Klub Miła nie prowadzi pola namiotowego). Dalej płyniemy wzdłuż jeziora na południe.

105,0 km

Po prawej stronie wieś Kamień i duży półwysep.

106,5 km

Na prawym brzegu, naprzeciw wyspy, pole biwakowe.

108,5 km

Z prawej duża zatoka Wygryńska, nad którą pole biwakowe i wieś Wygryny. Chaty mazurskie z końca XIX w., sklep, bar. Na lewym brzegu wieś Piaski (ośrodki wczasowe). Zostawiamy po lewej stronie Wyspę Piaseczną. Ok 0,5 km przed końcem jeziora skręcamy w lewo.

111,0 km

Port jachtowy i śluza Guzianka, most drogowy. Po prawej początek miasta Ruciane-Nida. Po prześluzowaniu (różnica poziomów 1,5 m) wpływamy na jez. Guzianka Mała (pow. 0,42 km², głęb. 13,3 m, 117,7 m n.p.m.). Z niego w prawo, poprzez cieśninę do jez. Guzianka Wielka (pow. 0,72 km², głęb. 29 m, 117 m n.p.m.). Dalej płynąc przy prawym brzegu, poprzez zwężającą się część jeziora a następnie Kanał Nidzki, wpływamy na znane ze swej urody jez. Nidzkie. Nad pd.-zach. krańcem Guzianki Wielkiej, płatna przystań wodna blisko centrum miasta (możliwość zakończenia spływu). Po przeciwnej stronie pole namiotowe.

115,0 km

Po przepłynięciu pod mostem drogowym i kolejowym początek jeziora Nidzkiego (pow. 18,31 km², dł. ok. 23 km, szer. do 3,8 km, głęb. 24 m, 117,7 m n.p.m.) wraz z przyległymi wyspami tworzącego rezerwat krajobrazowy. Płyniemy wzdłuż jeziora, trzymając się prawego brzegu. Po ok. 1,5 km dopływamy do leżącej na prawym brzegu nad zatoką, przy ujściu rzeki Wigrynia, stacji wodnej PTTK w Rucianem-Nidzie. Do centrum miasta, dworca PKP i PKS ok. 2 km.

116,5 km

W stacji kończymy spływ dobijając do umocnionego brzegu ujścia strugi.